

Titovstvo v Trstu

Ze marsikdo je ugotovil, da je bil in da je v Trstu italijanski sovražnik predvsem razrednega izvora. Čeprav bi nas lahko zanimali tudi videti moti, prav to dni je »ljubša pravica« Borisa objavila članek o Borbi Vlada Kozaka, in sicer iz biografije tov. Ivana Regenta, članek, ki v jasni analizi socialnega in političnega položaja tržaških delavcev v zadetku XX. stoletja med drugim prikazuje, kako je italijanska gospodujoča buržoazija v Trstu imenovala vse sile, ki so se ji upirale, s psovki »slavisti«. Tudi tov. Vlado Kozak ugotavlja, da je v tej besedi res izražen nacionalni odnos do Slovencev, ki pa je bil v svojem najglobljem bistvu, kot prica sama omenjena beseda, razredni odnos. Kar je veljalo in velja še sedaj za Trst, je veljalo tudi za Istro, kjer so bila nacionalna nasprotja v glavnem razredna nasprotja. To je nasprotja med koloni in gospodarji.

Zato so tržaški kamorasi resnične socialiste v italijanski socialistični stranki v Trstu zmerjali s »slavisti«, kar se je ohranilo do današnjih dni le v malo ljuno razpravi, da sedaj raje uporabljajo besedo »titisti«, ali kot je pri kominformovci v navadi, »trofisti«. Če pa je nastala le mala razlika v besedah, pa sta se položaji in razmerje v Trstu v socialnem taboru bistveno spremenila, seveda po letu 1943. Stari socialdemokrati, italijanske narodnosti, ki se jim sicer lahko marsikaj očitajo, pa niso izdajali razrednih interesov delavstva ter so se vedno borili proti svojemu najhujšemu razrednemu sovražniku, tržaški buržoaziji. Danes pa so tu ljudje, ki se trkajo na svojo revolucionarno preteklost in trditve, da so nasledniki najboljših in najlepših tradicij bivše socialne demokracije, ki pa sodelujejo s tržaško buržoazijo ter z njo celo tekmujejo v tem, kdo bo večji iredentist in sovinit. Pri tem ne mislijo na PSVG katerih iredentizem je še od zdavnaj na dlani, marveč na kominformovce. Njihovo sodelovanje s tržaško italijansko buržoazijo je že bilo dovolj razgaljeno v občinskem svetu, v Sovjetskih instavkah, v tisku itd., zato ni treba vsega tega pogrevati, da dokažemo njihovo zavezništvo s sovražniki tržaškega proletariata. Naj le mimo gredo omenimo, da so pravi »trofisti« ali »titisti« zavzeli do dodelitve nove šole pri Sv. Ivanu slovenskim solem isto stališče kot vsi ostali iredentisti, fašisti in sovinitvi le z razliko, da so ga hoteli prikriti s farijejsko tancico nepristranosti. Kot zavzemajo v nacionalnih vprašanjih enako stališče kakor sovinitvi, tako ga zavzemajo tudi v socialnih vprašanjih.

Spominimo se le na tako imenovano »sindikalno« premirje, ki so ga predlagali, da bi podprli Pello v uresničevanju njegovih političnih ciljev glede Trsta. Naravnost drastičen je bil primer z demonstracijami brezposelnih, ki so jim prekrivali načrte, in za katere so trdili, da gre za »titofašistične provokacije«, v čemer so popolnoma soglasni s predstavniki tržaške buržoazije. Tako so soglasni, da je bilo njihovo sodelovanje v pripisovanju »vrokov demokraciji« naravnost »ganljivo« in vzorno. Takrat se je pokazalo, da ni vsakdo, ki se bori proti buržoaziji za svoj krog in socialne pravice, »slavisti« ali bolj moderno »trofisti«. Je za tržaško gospodo, marveč tudi za najbolj čiste revolucionarje Vidaličevega kova.

Prisli smo torej do tega, da je vsakdo, ki stoji na resnično razrednih pozicijah in ki je zvest resničnim izročilom tržaškega delavstva, za obe vrsti reakcije titovcev, ter da je vsaka resnično razredna borba v Trstu titovstvo, ki ga je treba preganjati in zatreti.

Brezposelnih gredo demontirani na ulice — titovstvo: delavke tržaške kopljarne se uprejo izkorskanju — titovstvo: delavci SELAD protestirajo proti slabim delovnim pogojem, zapet-titovstvo! Prav to dni so namreč delavci SELAD nalepili po zidovih v središču mesta eklostirane lepake, v katerih so opisali svoj obupni položaj. Med drugim so ugotovili,

da delavci ne delajo pri tej ustanovi niti šest mesecev marveč deljansko samo štiri mesece zaradi slabe vremena in praznikov, ker ne dobe za praznike nobene doklade. Doga se, da zaslužijo, pozimi samo 2 do 3.000 lir na teden. Zato so delavci opozorili oblasti, da bi ta položaj izboljšali.

Temu lepaku ne bi mogel ugovarjati noben pošten človek, kaj šele socialist in revolucionar! Toda zgodilo se je, da so Enotni sindikati in Delavska zbornica na vse kriplje dokazovali, da nimajo s to pobudo delavcev nobene zveze, kakor da bi šlo za kakor veliko sramoto. Na Trgu Goldoni pa smo videli, kako je nekdo na takem lepaku napisal: »Porchi titisti!«. Ker je lepak zagovarjal razredne interese brezposelnih in njihove pravice, pač po mnenju iredentistov in kominformovcev ne more biti delo nikogar drugega kakor teh prekleth »titofašistov«.

Ta psotka zato najbolje označuje sedanje socialno in sindikalno stanje tržaškega delavstva; vse, kar se bori in zahteva pravico, spada po opredelitvi samih sovinitov in kominformovcev v titovski tabor. Ker se zavedamo, da je borba za socialne pravice tržaškega delavstva pravica in sveta dolžnost nas vseh, smo na to besedo, ki velja v njihovih ustih za psovko, lahko le ponosni, saj pomeni zvestobo revolucionarnim in razrednim tradicijam tržaškega proletariata.

Smo lahko ponosni, pa tudi zadovoljni, saj je po taki opredelitvi naše število tudi zelo veliko, čeprav so nas že tolkolkrat poskrbilo in pokopali.

General Nagib je razpusstil gibanje »Musimanskih bratov«

Areitron »vrhovni poglavar« Hodeibi in okoli sto drugih voditeljev - Gibanje obtožujejo, da je vodilo prevratno delovanje

FANFANI SREDI POSVETOVANJ ZA SESTAVO NOVE VLADE

Kaže, da postaja reševanje krize težje ker poskušajo na njen izid vplivati iz ZDA

Togliatti ponuja sodelovanje - V Rim pride poseben predstavnik vlade ZDA, ki bo presodil, v katerih podjetjih prevladujejo komunisti

Važen članek »New York Timesa« o reviziji ameriške politike v Evropi

(Od našega dopisnika)

RIM, 13. — Amintore Fanfani, nadležni za posvetovanja za sestavo svoje vlade. Dopolnje je sprejel demokristijanska parlamentarna predstavnik, ki sta mu obljubila podporo demokristijanskih poslancev in senatorjev. Nato je imel razgovor s Togliattijem, ki je v odgovor na njegovo prošnjo, da bi se Togliatti izjavil da je Fanfani ponudil svoje sodelovanje v vladi z besedami: »Naj sodelujejo v vladi vse stranke, ki prevzemajo nase politično odgovornost in dohodne programe«.

Najdaljši razgovor je imel Fanfani s predsednikom liberalne parlamentarne skupine De Carolom, o čemer je tiškovski urad liberalne stranke izdal posebno poročilo, v katerem se poudarja, da se ne izključuje možnost dosege sporazuma glede vladnega programa, vendar pa je potrebna nadaljnja pojasnitev predvsem glede voline reforme, glede evropske politike kakor tudi glede gospodarstva. Vsekakor pa stranka komunistov ne bo ponovno na glavni vladni krizi rešiti na podlagi predhodnega sporazuma med strankami centra.

Monarhistični prvak Covielli pa je po sestanku s Fanfanijem izjavil, da smatra mnogo točke programa skupne, toda da glede morebitnega sodelovanja je še mnogo odvisno od Fanfanija.

Popoldne je sprejel predstavnik fašistične MSI, ki je izjavil, da je odnosi med Fanfanijem in parlamentarnimi skupinami, prav nobenega znaka pa še ni, ali namerava Fanfani sestaviti enobranov demokristijansko vlado ali samih politično ali namerava v takšni

no vlado vključiti nekatere strokovnjake, o čemer se javljajo glasovi, da bo p. pr. minister za zunanje zadeve v Fanfanijevi vladi neki poklicni diplomat, minister za delo pa voditelj sindikatov CISO. Tudi ni mogoče vedeti, ali bo Fanfani sestavil vlado centra, t. j. z oporo na PSDI, republikance in liberalce, ali pa bo morda upošteval nasvete Nennija in Togliattija, kar pa je manj verjetno.

Ta slednja verzija pa je postala v teku današnjega dne naravnost skoro nemogoča, odkar se je zvedelo, da skuša ameriška vlada na razne načine vplivati na sestavo bodoče italijanske vlade. Iz Washingtona namreč pravijo, da bo prišel v Italijo nekdo Tracey Vorys, predstavnik državnega tajnika za obrambo Charlesa Wilsona v zadevi naročil off shore, naj mu pove, katera vlada bo morala sprejeti komunistična, ki jim kot takim ne bodo dodeljena off shore, naročila. Charles Lucie je namreč med svojim obiskom v Washingtonu izrazil željo, naj bi se glede tega neka ukrenilo. Iz istih virov poročajo, da Eisenhower prepusti Clari Lucie, naj ona po svoji uvidenosti uresniči svoje ideje glede komunistične nevarnosti v Italiji.

Da ne bi bilo nobenega dvoma, da namerava vlada ZDA s tem svojim posrednim odposlanecem glede dodelitve naročil vplivati na bodočo vlado, poročajo današnji »New York Times«, katerega zveze z ameriškim ministrom niso nobene tajne, da je bila Clari Lucie namreč, naj bi bila italijanski vladi, da ZDA ne namerava nadaljevati z dajanjem vojaških nabav istim italijanskim podjetjem, evkaterih gospodujejo komunisti.

Članek nadaljuje: »Rimska vlada bo morala sprejeti svojo politiko do komunistov, ki je smatra Washington kot slabotno.« Clankar poudarja, da je bilo Italijani lani dano več kot za 400 milijonov dolarjev naročil in prav takšen program je bil predviden za leto 1954. Eisenhowerova vlada je zaskrbljena zaradi smeri, ki jo kažejo dogodki na italijanskem polotoku. Kljub temu, da so ZDA državi dajale pomoč vse od konca vojne, se moč komunistov ni zmanjšala, temveč se je s poboljšanjem življenjske ravni celo povečala. Vplivni parlamentarci, nadaljuje list, se vprašujejo, zakaj bi ZDA morale nadaljevati s pomočjo državi, ki komunistem narašča z večanjem življenjske ravni. V Italiji je komunistična vlada dovolila svojim delavcem, da proizvajajo material, katerega je po italijanski vladi naročila Amerika.

Vsekakor pa, se smatra če bi se razveljavile pogodbe za naročila, da bo brezposelnost v

lil nastanek kaosa, ki bi nastal z vključitvijo komunistov na komandna mesta političnega življenja. »Stranki načeluje še vedno Alcide De Gasperi, eden izmed najbolj sposobnih državnikov Evrope, pravi list in nadaljuje, da sta na in Pala morala preveč paziti posvetiti zunanjepolitičnim vprašanjem, zlasti Trstu, a sprico takšnih notranjih pogojev, ki so se težji zaradi neresenega tržaškega vprašanja, bi bilo zelo nevarno razpisati nove volitve, ko ni nobenih programov in rezultatov, ki bi volivce pridobila.

Ni torej nobenega dvoma, da skuša vlada ZDA odločilno vplivati na Fanfanija pri sestavljanju njegove nove vlade. Ali bo ta ameriška politika skrajšala ali podaljšala krizo, se še ne more predvideti, ker je — kot smo že večkrat poudarili — politični položaj v Italiji preveč težak in zamotan. Na splošno pa se ameriško vmešavanje ne ocenjuje pozitivno, temveč kot zelo nevarno in neumno. Poudarja pa se, da sedaj v Ameriki realneje gledajo na morebitna bodoča izsiljevanja Rima v zvezi s Trstom.

A. P.

PRIPRAVE ZA BERLINSKO KONFERENCO

SISTEM VARNOSTNIH POROČEV

osrednje vprašanje nemškega problema

Močna sovjetska ofenziva proti vsaki zamisli takega sistema in proti evropski obrambni skupnosti - Molotov sprejel francoskega poslanika - Še nič pozitivnega s pripravljanih razgovorov

BERLIN, 13. — Četri ure po zaključku četrtega sestanka predstavnikov štirih visokih komisarijev so trije zahodni predstavniki objavili skupno poročilo, ki pravi, da niso uspeli dobiti sporazuma o sedetih konferenci in zaradi tega niso mogli niti določiti tehničnih podrobnosti, ki so odvisne od kraja, kjer se bo konferenca sestala.

BERLIN, 13. — Danes zjutraj se je v prostorih francoskega vojaškega poveljstva začel četrti sestanek komisarijev štirih visokih komisarijev v Nemčiji. Seji je predsedoval francoski poveljnik v Berlinu general Pierre Mancaux-Demiau. Seja je bila prekinjena enkrat zjutraj in enkrat zvečer, zato da so se štirje predstavniki nekoliko okrepčili in se je nato nadaljevala pozno v noč.

Pozno ponoči so javili, da ni bil niti na tem sestanku, ki je trajal ves dan in še čez polnoč, dosežen noben sporazum o pratorih, kjer naj bo konferenca. Danes je podjednejski sestanki ni bil določen.

Kljub težavam, ki so se pojavile na razgovorih, so se v londonskih poročilih o krogih gotovi, da se bodo štirje zunanji ministri sestali, kakor je bilo obljubljeno, 25. januarja v Berlinu. Kar se tiče ločenih razgovorov med tremi zahodnimi zunanjimi ministri, je verjetno, da se bodo začeli 23. ali 24. t. m.

Avstrijski kancler Julius Raab je danes izjavil, da je izredno zadovoljen, ker so tri zahodne države sporodile, da so pripravljene zastaviti vse sile, da na berlinski konferenci prispevajo k nagli sklenitvi avstrijske državne pogodbe. Dodal je, da avstrijsko ljudstvo upa, da bo podobno zagotovilo dobiti tudi od Sovjetske zveze.

Zunanji minister Figg pa je izjavil, da zahodna zagotovila oprečujejo upanje, da bodo v Berlinu resno protivilavstvi vprašanje. Dodal je, da Avstrija in ves svet pričakuje, da se Sovjetska zveza strinja z zahodnimi stališči.

Moskovska »Pravda« objavlja članek z naslovom »Komunistična Aleksandrija«, katere rim ponovno zavrača zamisel sistema evropskega sistema jamstev o varnosti po vzoru lokarske pogodbe iz leta 1925.

List zatrjuje, da je lokarska pogodba, čeprav je vohrala z zastavo miru, bila sklop v vrstih priprav na novo vojno, ki je škodovala in uničila varnost evropske celine. List dodaja, da se sedanji predlogi o novem Lokarnu obrnjeni v isto smer, ter dodaja, da je vprašanje evropske varnosti zelo važno, ter da je od tega odvisna usoda Evrope. Pri tem pripominja, da avtorji sedanjih načrtov o medsebojni varnosti skušajo samo legalizirati razcepjenost Evrope z obnavljanjem nemškega militarizma, ki je stalna nevarnost za zahodne države, posebno pa za Francijo.

V bonnskih zahodnih in nemških krogih zatrjujejo, da bo Sovjetska zveza skušala v Berlinu dokončno pokopati ali vsaj paralizirati evropsko o-

brambno skupnost. Adenauer je večer izjavil, da bo Sovjetska zveza pri tem skušala še bolj izolirati ZDA od njihovih evropskih zavezniškov. Dodal je, da bo Evropa skušala dokončno zavlačevati, po čemur je Francija objavila, da ne bo dala nobene pobude v zvezi z evropsko obrambno skupnostjo, dokler ne bo zaključena konferenca štirih v Berlinu. Dalje je Adenauer poudaril, da je francoski zunanji minister Bidault izjavil, da bo šel v Berlin oborožen z aneksončnim potrpljenjem.

»Tudi potrpljenje ima svoje meje, je dodal Adenauer, ki je pripomnil, da bi ameriški komunisti, ki je letos pred volitvami, utegnili dati prednost Aziji, če načrt o obrambni skupnosti ne bo hitro izveden.

Medtem javljajo iz Moskve, da je sovjetski zunanji minister večerji sprejel francoskega poslanika v SZ, v francoskih krogih odklanjajo vsak komentar v zvezi s tem.

Moskovski radio pa je nočjo zatrjeval, da skušajo ZDA sabotirati konferenco in da ameriški napadniki krogi nameravajo preprečiti Franciji, da bi vodila neodvisno mednarodno politiko.

»Ameriški politični krogi — je dodal radio — zlasti tisti, ki so podprli »velike« ameriške govornike o opustitvi evropske obrambne skupnosti in tudi ne odgovorjati se obnoviti nemške napadale vojske.«

III. kongres ZK Slovenije bo 10. aprila

LJUBLJANA, 13. — Izvršni odbor centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije je sklenil sklicati tretji kongres Zveze komunistov Slovenije 10. aprila v Ljubljani. Dnevni red bo naslednji: 1. poročilo o delu Zveze komunistov Slovenije, 2. tekoče naloge Zveze komunistov Slovenije, 3. izvolitev novega centralnega komiteja in revizijske komisije; 4. razno. Delegati za kongres bodo volili na okrajnih konferencah, in sicer po enega na vsakih sto članov.

Nad 200 mrtvih in pogrešanih zaradi plazov v zadnjih dneh

V »dolini smrti« v Avstriji sodelujejo pri reševalni akciji tudi številni smučarji različnih narodnosti - Helikopterji dovažajo zdravila in živila ter odvažajo ranjence - Donava narašča

DUNAJ, 13. — Po zadnjih vestih znaša število žrtev zaradi plazov v Avstriji, Švici in Bavarskih Alpah 108 mrtvih in nad 100 pogrešanih. Reševalne skupine so danes v »dolini smrti«, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V zadnjih urah so na tem področju rešili 51 ranjenih, medtem ko 46 ljudi je pogrešano. Avstrijski tisk označuje dogodke zadnjih dni kot »najbolj katastrofalno plazovje, kar jih pamtno«. Tudi vodna gladina reke Donave se je v zadnjih 12 urah dvignila za 80 centimetrov. Če se bo sneg s tajalo z isto naglico, se bojujo ljudski popli, t. j. v Walsertalu v Avstriji, potegnile izpod sneha drugih 30 mrličev. V

SPOMINSKI DNEVI

Na današnji dan je bil leta 1945 v Beogradu osnovan Vseslovenski komite.

VČERAJ DVE ZBOROVANJI DELAVCEV SELAD

Delavci zahtevajo izboljšanje delovnih in mezdnih pogojev

Medla akcija sindikalnih vodstev ne more imeti dobrih rezultatov - Doslej so delavcem priznali samo borih 320 lir za praznike

Včeraj so se delavci ustanove SELAD zbrali na zborovanje na dveh krajih; na sedežu Delavske zbornice in v prostorih Enotnih sindikatov. Udeležba, ki je bila pri Delavski zbornici zelo pila, je bila nekoliko boljša na zborovanju pri Enotnih sindikatih. Razpravljali so o svojem slabem delovnem in mezdnem položaju ter predlagali najbolj nujne ukrepe, da bi se njihovo stanje vsaj nekoliko izboljšalo.

Pred nekaj dnevi so sindikalni zastopniki razpravljali o položaju delavcev v SELAD z dr. Caffarellijem, načelnikom oddelka za javna dela ZVU. Caffarelli je povedal, da je sedaj zaposlenih pri SELAD vsega skupaj 2.800 delavcev, da pa s sedanjimi fondni ni mogoče več nuditi dela novim. To pomeni, da so na novo sprejeli na delo v SELAD okrog 1.800 brezposelnih delavcev, kar je okoli 1000 delavcev že tako vedno, redno delajo pri SELAD.

V glavnem so delavci SELAD, ki zahtevajo, da bi pri SELAD veljali taki delovni in mezdni pogoji kot so že nekoli veljali pri oddelku za dela v ekonomiji, povedali, da jim bodo odšli plačevali tudi za praznike, ki nastajajo na dneve med tednom, po 320 lir, kakor jim plačujejo sedaj, če ne morejo delati zaradi slabega vremena. To pa je zelo malo. Tako se je namreč tudi prvič zgodilo, da so jim za božič plačali 320 lir. Delavcem, ki so v Zavrčju, pa so ugodili toliko, da se bodo prijavljali ob slabem vremenu na delo pri Sv. Ani, kjer se ustavlja filobus št. 1 in 10 da si s tem prikažejo nekaj poti. Če je namreč slabo vreme, se morajo delavci vse-

O DRUGI ANKETI STATISTIČNEGA URADA ZVU GLEDE DRUŽINSKIH IZDATKOV

POLOVICA IZDATKOV TRŽAŠKE DRUŽINE GRE NA RAČUN STROŠKOV ZA PREHRANO

Čeprav so za anketo izbrali le premožnejše družine, nam njen rezultat prikazuje, da je življenjska raven tržaskih družin vendarle na zelo nizki stopnji

Ze smo poročali o drugi anketi družinskih izdatkov, katero je izvedel statistični urad ZVU od 15. oktobra do 14. novembra 1953. Tudi ta anketa ne daje resnične stanja proračuna, ker se ne morejo pričakovati od sindikalnih vodstev odločne podpore, kar priča tudi njihova samostojna in spontana akci-

ono jutraj predstaviti, če hoče, da jim priznajo pravico do izplačila 320 lir. To pa je tudi vse.

Delavci se seveda s tem ne zadovoljujejo in zahtevajo, da se jim priznajo isti pogoji kot težakom v gradbeni stroki, hkrati pa da dobe v primeru slabega vremena vsaj do 5.000 lir na teden. Prav tako zahtevajo, da jim priznajo doklado 100 lir za vsakega družinskega člana, ki jim je v breme, tudi če šteje to teh članov presega štiri. Sedaj jim namreč izplačujejo omejeno doklado le za največ štiri osebe.

Delavci so že sprevredili, da ne morejo pričakovati od sindikalnih vodstev odločne podpore, kar priča tudi njihova samostojna in spontana akci-

ono jutraj predstaviti, če hoče, da jim priznajo pravico do izplačila 320 lir. To pa je tudi vse.

Delavci se seveda s tem ne zadovoljujejo in zahtevajo, da se jim priznajo isti pogoji kot težakom v gradbeni stroki, hkrati pa da dobe v primeru slabega vremena vsaj do 5.000 lir na teden. Prav tako zahtevajo, da jim priznajo doklado 100 lir za vsakega družinskega člana, ki jim je v breme, tudi če šteje to teh članov presega štiri. Sedaj jim namreč izplačujejo omejeno doklado le za največ štiri osebe.

Delavci so že sprevredili, da ne morejo pričakovati od sindikalnih vodstev odločne podpore, kar priča tudi njihova samostojna in spontana akci-

Razdeljevanje kuriva po nižanih cenah

Občina obvešča, da so od ponedeljka 11. t. m. prodajalne v Ul. Colonna, v Ul. Lazza- retto Veechio in v Krematoriju začele poleg drv po nižanih cenah za upokojece INRS, vnoje upokojece (podporne ECA) razdeljevati tudi premog vsem tistim, ki bi si ga želeli namesto drv. Podporniki ECA bodo tako lahko dobili namesto 50 kg drv 35 kg premoga, ostali pa po 30 kg namesto 100 kg drv. Cena dobili 20 kg premoga. Cena ostane vedno ista in sicer 990 lir. Urniki prodajaln ostanejo nespremenjeni.

Natečaj za lekarnarje

28. januarja zapade rok za vlaganje prošnje in dokumen- tovi, ki so predpisani za izpitni natečaj za tri službena mesta pomočnikov drugega razreda (skupina A stopnja X) za preizkušajo v staležu kemikov-lekarnarjev v upravi javnega zdravstva. Natečaj je razpisal visoki komisar za higieno in javno zdravstvo v razpisom objavljanim v razpisnem listu italijanske republike št. 273 od 27. 11. 1953. Ta razpis si lahko prizadejajo ogledati v uradu pokrajinskega zdravstva v palači cnske, ga predsedstva, soba št. 71.

Tržaski filatelistični klub

Danes od 18.30 do 21. ure se- stanek za zamenjavo znamk. Sprejemajo se zvezki za krožno razmenjavo, tiskal se bo eden izmed predloženih osnutkov za razstavi petat. Vsi člani, ki so namenili razstaviti, naj prinesejo s seboj svoje prispevke, da jih vložijo na kartone.

KRITIKE IN POROČILA

Koncert mladinskega simfoničnega orkestra iz Ljubljane v Avditoriju

Mladinski simfonični orke- ster je redkost ne samo pri- nas, ampak v svetu sploh. Za izvajanje zahtevnih del iz do- mače in svetovne glasbene li- terature je treba številnih ve- dno, npr. glasbeno izkušnje. Mladinski simfonični orke- ster Doma kavana Cankar- ja v Ljubljani sestavljajo o- gneti tega zapoda, ki obisku- jejo različne glasbene šole in Akademijo v Ljubljani, poleg šole se pa še udeležujejo v raznih listih italijanske repub- like št. 273 od 27. 11. 1953. Ta razpis si lahko prizadejajo ogledati v uradu pokrajinskega zdravstva v palači cnske, ga predsedstva, soba št. 71.

„Svet pred vrati“ v Avditoriju ZVU

Filmski odsek Zaveznike poročevalske službe bo pred- vladal danes v Avditoriju ZVU spored filmov iz vrste „Svet pred vrati“. To pot je na spo- redni film o modernih pripra- vah za kopanje premogov, film o modernih raziskavah far- maceutskih produktov, filmi o moderni televiziji, o umet- nih pljuhi, o mladini na po- čitnicah in o italijanski po- krajini Umbrii.

Predstavi bosta dve, ena ob 19. druga ob 21. uri. Vstop prost.

Ker se je vdira pot se je kamion prevrnil

Neki kamion „Truck Poola“, ki ga je vozil 28-letni Lu- ciano Tavuzzi iz Ul. Sette- fontane 66, je včeraj okrog 10. ure peljal gramoz po ne- ki stranski poti na Vrdeli. Nenadoma pa se je pod ka- mionom vdira pot in se je prevrnil. Pri nesreči sta bila ranjena voznik in 24-letni Enio Aniceto iz Ul. Donatello 3.

Z rešilnim avtom so oba odpeljali v glavno bolnico. Tavuzzi se je nekoliko po- praskal po rokah in je po prvi pomoči lahko odšel do- mo, medtem ko bo Aniceto ozdravel v 10 dneh, ker se je po bil glavi. Oba sta de- lala na račun SELAD.

IZPRED ZAVEZNIŠKEGA VOJAŠKEGA SODIŠČA

Udeleženci fašističnih izgedov spuščeni na začasno svobodo

Prihodnja razprava bo v petek, ko bo sodišče prou- čilo policijska poročila - Iz begunskega taborišča v Trstu skozi francoske zapore končno nazaj v Trst

Včeraj popoldne so prišli pred sodišče za določevanje nekega nekateri udeleženci fašističnih izgedov. Prvi je bil na vrsti Renzo Sangalli, ki je obtožen, da se je 6. vembra udeležil nedovoljene manifestacije in da je zbežal, ko je bil že aretiran. Nare- dnik civilne policije Armando je izjavil, da je policija za- ključila preiskavo, da pa bo poročilo pripravljeno v dveh dneh. Zaradi tega je pred- sednik sodišča, major Ellison, dodelil obtoženo začasno svobodo in se bo moral javiti na razpravi, ki bo v petek. Medtem bo sodišče proučilo policijska poročila. Sledil mu je 17-letni dijak Paolo Alberti, ki je obtožen, da je sodeloval 5. novembra pri napadu na neki angleški vojaški tabor v Ul. Mazzini. Narekard Arma- no je predlagal, naj bi mu dodelili začasno svobodo, to-

da s primernim jamstvom, ker bi lahko zbežal, kakor je že Obtoženec branitelj odv. Paolucci je pojasnil so- dišču, da je Alberti odšel iz Trsta k svojim sorodnikom v Furlanijo pred prazniki na počitnice in da se je sam pri- javil policiji, ko je izvedel, da ga iščejo. Predsednik so- dišča ni imel nobenih namni- stev in je obtoženo dodelil začasno svobodo; javiti pa se bo moral na razpravi v pe- tek. Medtem bodo pregledali poročila in slike.

IZPRED KAZENSKEGA SODIŠČA

Sidro ju je mikalo

Pred kazenskim sodiščem, kateremu je predsedoval dr. Gnezda, sta se morala zago- varjati včeraj tudi 25-letni Bruno Bernardini iz Ul. Xi- dias 4 in 23-letni Giuseppe Mazzoni iz Ul. Fabio Severo. Obtožena sta bila, da sta 12. marca 1952 hotela ukrasti 70 kg težko sidro v nekem skladišču pred starim prista- niščem. Zasedla ju je pomor- ska straža in ju izročila sod- ni oblastem. Sodišče je upo- števalo vse glasovne argu- mente in ju obsodilo na 3 mesece zapora ter plačilo 2 tisoč lir globe, pogojno.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 13. januarja 1953 se je v Trstu rodilo 7 otrok, umrlo je 18 oseb, porok pa je bilo 6.

POROČILA SO SE: narekard

am. vol. Norman G. Zalta in uradnika Grazia Maggio, uradnik Salvatore Frenna in uradnica Natalina Pozzar, šofer Vladimir Skrljav in prodajalka Edda Vi- dari, klepar Romeo Scordino in delavka Francesca Carbone, o- radnik Roberto Gigante in go- spodinja Maria Costovi, kurjač Angel Hrovat in frizerka Jolan- da Hervati.

UMRLI SO: 79-letna Giulia

Missigoi vd. Rizzardi, 65-letna Marija Sančin, 80-letna Carla Poscheno vd. Giasseti, 89-letna Marija Rezinović vd. Granduc, 81-letni Franc Rehar, 25-letni Sil- viano Bunc, 41-letni Ermanno Ur- bino, 55-letni Mario Luini, 51-let- ni Virgilio Finzi, 49-letni Santo Vido, 59-letna Giovanna Ortol- vd. Carussi, 80-letna Marija Ku- branović vd. Lucić, 75-letna Ivana Kureš vd. Davide, 65-letni Gio- vanni Comuzzo, 31-letni Umber- to Ravallio, 67-letni Josip Sto- janič, 75-letna Gravaša Te- resa.

VREME VČERAJ

Najvišja temperatura 10,0, naj- nižja 3,9, ob 17. uri 6,8, Zračni

GLASBENA MATICA

v TRSTU

predri
v soboto 16. januarja 1954
ob 20.30 uri
in v nedeljo 17. jan. 1954
ob 16. uri

Koncert mladinskega simfoničnega orkestra

v LJUBLJANE

Solisti: Damijana Bratuz
Dirigent: Oskar Kjuder.

Spored:

1. J. Gotovac: Kolo iz o- pera „Bor iz onega sveta“.
2. F. Schubert: Simfonija št. 8 v h-molu „Nedo- končana“.
3. R. Schumann: II. in III. stavek iz klavir- skega koncerta v a- mollu.
4. J. S. Bach: Koral v G-duru.
5. M. Clementi: Sonata v A-duru.
6. A. Hačaturjan: Toc- cata.
5. U. Vrabec: Simfonična pesnitev.

Vabila bodo na razpolago od četrtka dalje v Ul. Ro- ma 15/II. od 11. do 13. in od 16. do 19. ure. V nedeljo od 12. do 13.30 ure.

Vabila so na razpolago tudi v Borkovljah in dro- geriji Scheimer, pri Sv. Ivanu v tobakarni Pro- sen, na Opčinah v pe- karni Cok, v Nabrežini pri Slavku Pertotu od četrtka dalje.

3NG

ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

bo uprizorilo:
V nedeljo, 17. januarja 1954
ob 15. uri v kino dvorani
v SKEDNJU

premiero

„Bratovščina sinjega galeba“

Spisal: Lojze Filipič po povesti Toneta Seliskarja
Režiser: Jožko Lukeš
Scenograf: Jože Cesar

Nastopajo:

Ivo - Oskar Petar, Miško Renko; Franjo - Marino Barut, Vojko Cesar; Pe- ter - Kladiv Zidarič; Ju- re - Jožko Benulič; Pe- ro - Vito Svetina; Miha- el - Aleksander Kršak; Mi- lica - Dragica Sreca; Jus- ti - Josip Fider; Brazilja- nec - Radio Nakrest; Ja- kob - Modest Sancin; Barbo - Sreko Kosir; Lo- renzo - Danilo Turk; An- te - Stane Raztresen; Mate - Anton Požar; To- mo - Miha Baloh; Ko- mandant pomorske po- veljstva - Stane Stareš- nič; Radiotelegrafist - Silvijo Kobal; Stražar - Julij Guštin.

IZPRED KAZENSKEGA SODIŠČA

Sidro ju je mikalo

Pred kazenskim sodiščem, kateremu je predsedoval dr. Gnezda, sta se morala zago- varjati včeraj tudi 25-letni Bruno Bernardini iz Ul. Xi- dias 4 in 23-letni Giuseppe Mazzoni iz Ul. Fabio Severo. Obtožena sta bila, da sta 12. marca 1952 hotela ukrasti 70 kg težko sidro v nekem skladišču pred starim prista- niščem. Zasedla ju je pomor- ska straža in ju izročila sod- ni oblastem. Sodišče je upo- števalo vse glasovne argu- mente in ju obsodilo na 3 mesece zapora ter plačilo 2 tisoč lir globe, pogojno.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 13. januarja 1953 se je v Trstu rodilo 7 otrok, umrlo je 18 oseb, porok pa je bilo 6.

POROČILA SO SE: narekard

am. vol. Norman G. Zalta in uradnika Grazia Maggio, uradnik Salvatore Frenna in uradnica Natalina Pozzar, šofer Vladimir Skrljav in prodajalka Edda Vi- dari, klepar Romeo Scordino in delavka Francesca Carbone, o- radnik Roberto Gigante in go- spodinja Maria Costovi, kurjač Angel Hrovat in frizerka Jolan- da Hervati.

UMRLI SO: 79-letna Giulia

Missigoi vd. Rizzardi, 65-letna Marija Sančin, 80-letna Carla Poscheno vd. Giasseti, 89-letna Marija Rezinović vd. Granduc, 81-letni Franc Rehar, 25-letni Sil- viano Bunc, 41-letni Ermanno Ur- bino, 55-letni Mario Luini, 51-let- ni Virgilio Finzi, 49-letni Santo Vido, 59-letna Giovanna Ortol- vd. Carussi, 80-letna Marija Ku- branović vd. Lucić, 75-letna Ivana Kureš vd. Davide, 65-letni Gio- vanni Comuzzo, 31-letni Umber- to Ravallio, 67-letni Josip Sto- janič, 75-letna Gravaša Te- resa.

VREME VČERAJ

Najvišja temperatura 10,0, naj- nižja 3,9, ob 17. uri 6,8, Zračni

GLEBALIŠE VERDI

Danes jutraj bodo v gledali- ški blagajni pričeli s prodajo vstopnic za lože in parter za tretjo predstavo Rossinije in ope- re „Vilhelm Tell“. Predstava ve- lja za abonente reda C. lože in parter ter reda A za galerijo in stojala. Predstava bo jutri, to- čno ob 20.30.

V soboto, ob 20. uri točno, iz- ven programa zadnja predstava Wagnerjeve opere „Parsifal“ po nižanih cenah. Prodaja vstop- nic se prične danes.

KINO

Rossetti, 16.00: „Očarljiva sovr- zica“, S. Pampalini, R. Lamo- weaux.
Excelsior, 16.00: „Pajsa“, R. Skel- ton, J. Greer.
Nazionale, 16.00: „Traviata 53“, B. Laga, F. Francioli, Mladol- nim prepovedano.
Filodrammatico, 16.00: „Semino- le“, R. Hudson, A. Quinn.
Azzurro, 16.00: „Kruh, ljube- zen in fantazija“, V. De Sica, G. Lollobrigida.
Auditorium, 15.30: „Javni sovr- znik“, B. Laga, F. Francioli, Mladol- nim prepovedano.
Stoppo.
Astra Rojan, 16.00: „Jeleni me- sta“, S. Mac Nally, A. Smith.
Nacional, 16.00: „Parafino“, 16.00: „Parada sijaja“, Grattacielo, 16.00: „Sanjana ne- vsta“, G. Grant, D. Kerr.
Rae.
Alabarda, 16.00: „Cesarske vijoli- ce“, C. Sevilla, L. Mariano.
Aurora, 15.30: „Rekas“, N. Swim- m, A. Shilds.
Aurora, 16.00: „V podzemju Los Angelesa“, D. Powell, R. Fle- ming.
Anzonia, 15.15: „Polkovnik Holli- stera“, G. Cooper, R. Roman.
Garibaldi, 15.30: „Razbojnik fan- tističnega mesta“, B. Sullivan, B. Crawford.
Ideale, 16.00: „Zadnji ropa“, W. Pidgeon.
Impero, 15.30: „Prepovedani val- ke“, A. Wolbrock, M. Harrell.
Italia, 16.00: „Cesarske vijoli- ce“, C. Sevilla, L. Mariano.
Vire, 16.00: „Flymouthski pustol- ovci“, S. Tracy, G. Tierney.
Kino ob morju, 16.00: „Dovolj je ubijanja“, G. Ford, W. Holden.
Massimo.
Venero, 16.00: „Gianini in Pinotto“, Moderno, 16.00: „Ejaz, meja žema in krava“, Macario.
Savona, 15.00: „Crna reka“, S. Co- char.
Vittorio Veneto, 15.15: „Priznam“, M. Clift, A. Baxter.
Azzurro, 16.00: „Prepovedani sad“, F. Arnoul, R. Genin, Fernand.
Mladini izpod 16 let prepove- dano.
Belvedere, 16.00: „Ana Karenina“, G. Garbo.
Marconi, 16.00: „Norošta za ope- ro“, G. Lollobrigida, C. Campa- no.
Novo cine, 16.00: „Pavlovaske“, D. Morgan, V. Mayo.
Odeon, 16.00: „Alina“, G. Lollo- brigida, Mladolnim prepove- dano.
Radio, 16.00: „Orkani“, D. Lamour, J. Hailt.

RADIO

ČETRTAK, 14. januarja 1954.

JUGOSLOVANSKA

CENA TRSTA

254,6 m ali 1178 kc
Poročila: 7.00, 7.30, 13.30, 19.00 in 23.30.
7.10 Jutranja glasba; 7.30 Pregled tiska; 14.30: Javna tribuna; 14.40: Ko dan se zaznava... in druge; 15.00: Boljan; 15.00: Adamje- s svojimi orkestrom; 17.30: Klavir v ritmu; 17.30: Male skladbe za violončelo; 17.45: Črnoegorske na- ročne pesmi; 18.00: Saint-Nazor; 18.00: v hrvaščini; 18.15: Iz zaklad- nice klavirske literature; 18.30: Glasbena kronika; 18.40: Zlatko; 18.45: Slovenski zabavni orke- str; 23.00: Zgodnja poročila v italijanski; 23.10: Glasba za lah- ko noč.

TRST II.

306,1 m ali 980 kc-sek
11.30 Zabavna glasba; 12.00: Pre- davanje; 13.00: Pevski dueti; 13.10: Monika; 13.20: Lahke melodije; 14.00: Razne jazz zasedbe; 14.20: (Istinske) popevke; 17.30: esna glasba; 18.00: Boljan; 18.00: Adamje- s svojimi orkestrom; 17.30: Klavir v ritmu; 17.30: Male skladbe za violončelo; 17.45: Črnoegorske na- ročne pesmi; 18.00: Saint-Nazor; 18.00: v hrvaščini; 18.15: Iz zaklad- nice klavirske literature; 18.30: Glasbena kronika; 18.40: Zlatko; 18.45: Slovenski zabavni orke- str; 23.00: Zgodnja poročila v italijanski; 23.10: Glasba za lah- ko noč.

TRST I.

11.30 Operna glasba; 13.25: Glas- bena fantazija; 18.20: Poje N. Piz- zi; 19.00: Na valovih Dunaja; 21.00: Floris - Cavalletti - Arenne; „Kralji“, igra v 4 dejanjih.

SLOVENIJA

327,1 m, 2021 m, 2124 m
Poročila ob 5.35, 6.30, 7.25, 12.30, 15.00, 17.00, 19.00 in 22.00.
12.00: Lahka in zabavna glasba; 12.45: Zabavna glasba; 13.10: Nekaj slavnih opernih uvertur; 14.00: Pe- smi jugoslovenskih narodov; 14.40: Zabavne melodije; 15.15: Zabavna glasba; 15.45: Glasba za celicane; 16.00: Zeleni ste - poslušajte; 18.00: Pevski dueti; 18.00: Radijska Ljub- ljana; 18.40: Poje sopranistka Jasna Svilgic; 20.00: Domače aktualno- sti; 20.10: Sporedne zabave in ples- ni; 22.00: 19.00: Glasbena oddaja o življenju in delu W. A. Mozarta.

PRIHODI IN ODHODI LAJDI

V torek ob 8. uri je priselva v Trst iz Ravenne italijanska ladja cisterna „Tagliamento“, prazna.
Ob 17.30 iz Benetk italijanska ladja „Barletta“ s 67 tonami razne- ga blaga.
Včeraj je odplula proti Reki ob 7. uri jugoslovenska ladja „Sinja“, prazna.
Ob 13. proti Ravenni italijans- ka ladja cisterna „Punta Sillao“, prazna.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

Davanzo, U. L. Bernini 4; Millo, U. Buonarroti 11; Mizzan, Trg Venezia 2; Tamaro in Neri, Ul. Danie 7; Harabaglia v Borkovljah in Nicoli v Skednju.

TELEFONSKE STEVILKE

Redni klic 366-60
Gasilec 2-22
Policija 2-23

DANES, četrtak 14. januarja

Feliks, Neda

Sonce vzhaja ob 7.43 in zatonja ob 16.45. Dolžina dneva 9.02. Luna vzhaja ob 12.15 in zatonja ob 3.20. JUTRI, petek 15. januarja

PROSVETNO DRUŠTVO

„IVAN VOJKO“

Prosek - Kontovel

bo priredilo v nedeljo 17. jan. 1954 ob 16. uri

pevski koncert

v dvorani na Kontovelu.

Sodelovali bodo: borkov-

ljanski zbor p.v. Milana Pertota - zbor „Ivan Vojko“ p.v. Karla Bo- štjančiča in solisti.

Koncert bo prirejen v

spomin preminulega pevo-

vodje Viktorja Cernelja.

Prosvetno društvo

Ivan Vojko

Prosek-Kontovel

Roditeljski sestane

v Dijaskem domu

Uprava slovenskega Dija- škega doma v Trstu vabi vse stare rednih in zunanjih gojencev na

II. RODITELJSKI

SESTANEK

ki bo v nedeljo 17. Jan- uarja 1954 ob 9. uri v Dijaskem domu.

Prosimo za polnoštevilno

in točno udeležbo.

PLANINSKO DRUŠTVO

v TRSTU

priredi svoj

planinski ples

dne 16. januarja 1954.

Vabila in mize se rezerv- virajo v društvenih pro- storih v Ul. Machiavelli št. 13/I, vsak dan od 18. do 19. ure. - Tel. 36-4-91.

Mamice,

razveselite vaše malčke s

„GIBANOM“ in „PIONIRJEM“

PO OSMIH LETIH «SOCIALISTIČNE DRUŽBE» V ROMUNJI

IZREDNO NIZKA ŽIVLJENJSKA RAVEN

Nesorazmerje plač med navadnimi delavci ter funkcionarji - Podražitev potrošnega blaga za 400 do 500 odstotkov pri istih plačah - Za poljedelskim neuspehom, neuspeh tudi v industriji

Življenjska raven romunskega delovnega človeka je danes nižja kot kdaj koli, je celo nižja od življenjske ravni iz leta 1953, to se pravi v dobi, ko so Romunji pretrpeli težke delavske stavke, ki so ostale v zgodovini romunskega ljudstva. Pred kratkim se je stanje nekoliko popoboljšalo. Na tržiščih je bilo nekoliko več prehranjenih artiklov, toda to je bil tako imenovani »volilni golaž«, ki je trajal le do volitev, ki so bile pred kratkim. Cim pa so bile volitve mimo, je življenje stopilo ponovno v stari tir in le tisku je bila poverjena naloga, naj se nadaljuje s staro gonjo o eskribi za delovnega človeka. Gleda in številke se v romunskem tisku nadaljujejo, člani obljubljujejo in zagotavljajo, v trgovinah pa so predali tako rekoč prazni ali pa zelo siromašni, ter nudijo še preostalo blago po cenah, ki so za povprečno »kupno moč« nedostopni.

V času sedanjega družbenega reda sta bili v Romuniji izvedeni dve denarni reformi. Prva je bila leta 1947, druga pa pred dvema letoma, in sicer 1952. Po indeksu cen, ki jih je vlada določila v januarju 1952, torej po drugi denarni reformi, se je blago podražilo za 400 ali 500 odst. Plače delavcev in uslužbencev pa so ostale iste. V istem času pa je izginilo s tržišča tudi več vrst blaga, ki pa je bilo prej vsaj kolikor toliko na razpolago.

Povprečni mesečni dohodek romunskega delavca in uslužbenca so danes okoli 400 lejev. Po kategorijah na izgledajo te plače takole: delavci v lahki industriji zaslužijo od 300 do 450 lejev na mesec, kvalificirani delavci, mehaniki v tovarnah ter gradbeni strokovni delavci imajo plače od 350 do 600 lejev, nizoko kvalificirani delavci pa že 600 do 1200. Strokovnjaki za precizno mehaniko in rudarji dobe na mesec od 600 do 1000 lejev, privilegirana kasta v delanski množici in sicer udarniki in stahanovci pa dobijo že 2000 do 3500 lejev, torej še desetkrat več kot preprosti delavci, pa četudi iz iste stroke.

Nižji uslužbenci, torej nižji uradniki dobi na mesec 240 do 300 lejev, carinski uslužbenci do 350 lejev, višji uslužbenci pa od 500 do 1500 lejev, specialisti, višje tehničarje, inženirji od 2000 do 3500 lejev, direktorji podjetij 5000, ruski strokovnjaki od 7000 do 12.000, direktorji poznanih mešanih družb sovjetsko-romunskih podjetij pod imenom «SOVROM» pa od 15.000 do 20.000 lejev.

Višina določenih prejemkov se meri s povprečjem cen, to se pravi s povprečjem kupne moči. Pogledimo za sedaj nekatere cene potrošnega blaga v Romuniji. 1 kg pšenice stane od 12 do 18 lejev, koruzna moka od 5 do 7 lejev, olje od 30 do 40 lejev za liter, 1 kg krompirja 10 lejev, 1 dojček 2 leja, liter mleka 4 leja, 1 kg masti od 60 do 70 lejev, 1 kg sira 18 lejev. To so številke iz najpreprostejših prehranjenih artiklov.

Romunski delavci ali uradniki dobi plačo dvakrat na mesec in sicer v dveh obrokih. Vsakega 10. v mesecu se mu izplača na račun 30 odst. mesečnih prejemkov, ostali del plače pa na koncu meseca. Toda za romunske razmere so značilni odtegljaji. Poleg najrazličnejših davkov, ki vzamejo od skupne plače 5 do 15 odst. se mu pri plači odtrgajo 4 leji za naročnino glasila stranke «Skantek», nadalje določen odstotek za socialno zavarovanje, določena cena za gradnjo doma «Skantek», dalje razne pomoči tako, da se te posebne dajatve povzpnejo tudi do 60 in več lejev na mesec.

Sredi preteklega decembra je stopila v veljavo nova uradna romunske vlade o zmanjšanju davka na plače delavcev, tehnikov, inženirjev in uradnikov ter tudi na prejemnike pisateljev, umetnikov, znanstvenikov. Ta ukrep, ki so ga v začetku sprejeli z velikim zadovoljstvom, pa je pokazal, da je prizadel najbolj napačne delavce in nižje uradnike, to se pravi tiste, ki imajo najmanj dohodkov. Po novi uredbi je bil davek zmanjšan za 2,05 odst. za plače do 500 lejev mesečno, za 2,70 odstotkov na plače do 600 lejev, za 2,96 odst. na plače od 750 lejev mesečno, 3,40 na plače od 800 lejev mesečno, za 4,32 odst. za plače od 1000 lejev mesečno itd. Za plače pa, ki so nad 5000 lejev na mesec, se davek zmanjša kar za 19 odst.

Iz navedenega je razvidno, da je odstotek zmanjšanja davkov postopilen, vendar gre ta postopila nazgor namesto navzdol, to se pravi, da so

OTROŠKO VESELJE V DOLINI

Dedek Mraz je obiskal letos tudi dolinske otroke. Veseli otroški obrazi ob tako pomembnem obisku in tisočera utripanja src dokazujejo, da je postal smrtilni mož zelo prijeten. Poleg «Dedka Mraza» so obiskale otroke tudi lutke, ki so povzročile mnogo smeha in zabave

KRATER (ZGODOVINSKI) PREREZ VOJNE V INDOKINI

ZAKAJ JE VIETMINH zajadral v kominformistične vode?

Ho Si Minh je bil v začetku nacionalistično usmerjen voditelj - Še leta 1947 in 1949 je ponujal Francozom spravo - Francoski generali so drveli iz neuspeha v neuspeh - Maotsetungova Kitajska je dobro izkoristila priložnost

Danes je prav vsakomur v svetu že jasno, da je doba kolonializma že zdavnaj mimo. Tega se ne morejo zavedati le nekateri politični krogi tistih držav, ki imajo še kolonije in to predvsem nekateri politični krogi Anglije ter sedanji politični krogi Francije.

Da je angleška kolonialna politika povsem pogorela, je kar vrsta dokazov. Podobno je tudi s Francijo. Tudi tu je dokazov na pretek: Tunis, Alžir, Indokina.

Ko smo večer pisali o Indokini, smo rekli, da bi bili nekateri francoski krogi sicer pripravljeni stopiti za konferenčno mizo, pri kateri bi našli kompromisno rešitev indokitajskega vprašanja, toda da so za njimi Američani, ki gle, dajo na to stvar z drugega vidika. V istem članku pa smo tudi rekli, da bi Francozi raje prej našli neko rešitev kitajskega vprašanja, ki bi bilo mnogo bolj povoljno za Francozo zato, ker bi posredno rešilo tudi to tako pereče vprašanje, ker bi se Maotsetungova Kitajska za sporazum s Francijo morda odrekla Ho Si Minhu in bi

s tem bil za Francoze, vsaj za nekaj časa, volk sit in koza cela. Toda pustimo za sedaj to možnost in lotimo se raje samega zgodovinskega razvoja spora med Francijo in Indokino.

Vojna v Indokini traja že sedmo leto. Zaela se je namreč leta 1946. Spor pa je starejšega datuma, kot so pač vsi spori kolonialnih vprašanj, stari že od tedaj, ko so se ljudske sile kolonialnih narodov začele prebujati in kazati znake, da ne marajo več tujeja jarma.

Sedanji vodja uporniškega gibanja Ho Si Minh, ki ga ne vemo več povsem upravičeno — danes ves svet smatra za lutko kominformistične centralne v Moskvi ali v Pekingu, je bil do tedaj in še lepo dobo pozneje vse kaj drugega. Mnogi indokitajski naprednejši krogi so mu pred začetkom vojne očitali, da je prijatelj Francije in zato celo reaktor. To pa ni nič drugega, saj je leta 1946 šel celo v Pariz, kjer naj bi se v okviru iriših konferenc dotledni kolonialni odnos med matično Francijo in kolonijo Indokino prilagodil sodobnejšim razmeram med matično državo in nekako polkolonialno državo po vzoru angleškega Commonwealtha.

Francoski politični krogi pa ne bi mogli biti to, kar so, če se ne bi držali starih kolonialnih metod z vsemi kremplji. Povsem razumljivo, da so te metode in taka gledanja že itak obstoječe spore poosttrili. In prav naveden spor o carinskem vprašanju je izbil sodu dno. Francoski general Vallu in admiral Pigon sta pri tem sporu začela z orožjem in tako je prišlo do vojne. Prvo bombardiranje proti Haiphongu, ko je med ruševinami umrlo na tisoče starčkov, žena in otrok, je povzročilo, da se je v začetku dokaj nacionalistično usmerjen uporniški pokret naglo razširil. Francozi so se utrdili v svojih središčih ob obalah, toda ostalo ozemlje pa so tako rekoč dobesedno kontrolirali uporniki. Francozi so metali vedno nove sile in nova sredstva v borbo proti upornikom, toda vse to je bilo brez haska, kajti kako naj se zavstavi upor naroda, ki je sklenil odvrniti jarem. Dogajalo se je kot povsod, kjer se narod upor tuji nadvladi, da so Francozi očistili posamezno uporniško področje in da se je v sosednem področju takoj pojavilo novo uporniško področje in tako se je vojna nadaljevala in se še nadaljuje.

Ho Si Minh pa je bil kljub temu uspehom še vedno nepustljiv, saj je leta 1947 ponudil Francozom premirje. Francozi pa so mu na to ponudbo odgovorili z nesramnim ultimatom. Od tedaj se je vojna nadaljevala bolj širila in postala že vprašanje, ki ne veže samo tega predela Azije, ampak je postalo že pravo svetovno vprašanje.

Francoski so skušali rešiti vprašanje s svojo lutko. Ustanovili so svojo vlado kolaboracionistov z lutko Bao Da na čelu. Toda ta lutka ni odigrala vloge, ki ji je bila namenjena. Še celo najbolj nezadajski krogi v Indokini ga niso sprejeli in še manj ga podpirli.

Ure te vrste, ki pomenijo znatno izboljšanje ura in nihalom — dasi so najboljše nihalne ure, ki jih uporabljajo v Greenwichu, natančne do stotinke sekunde na dan — uporabljajo zdaj za razne namene, tako za razne praktične namene, kot na primer za točno standardiziranje radijskih frekvenc, poleg tega pa tudi za razne važne znanstvene smote. Tako jih na primer lahko uporabljajo za odkrivanje in merjenje majhnih sprememb, ki jih je od časa do časa opaziti v hitrosti rotacije zemlje in katerih vzroki so še skrivnostni.

Posebna značilnost nove zvezdarne v Heerstonceau je refleksen 2489 centimetrski daljnogled, ki služi tudi astronomom drugih angleških zvezdarj. Dima je bil daljnogled kot na primer 914 centimetrski refleksni teleskop iz leta 1931, so oparili dobro delo. Odkar so v astronomiji začeli uporabljati fotografije sodeluje zvezdarja pri napravi atlasa nebes, fotografirane posnetke nebesnega gibanja, prevzela je bila odprava v Brazilijo leta 1919, ki je potrdila važno Einsteinovo teorijo, da napravila svetloba ko prehaja mimo sonca, krivuljo.

Dejansko hočejo v Ameriki na vse moguče načine ljudi prisiliti, da se ne odločijo za predenitni in pritenitni, da bi prodali vse, kar se prodaja.

Reklame ne plačujejo tisti, ki zanjo trošijo milijone, ampak kupci sami. Primer: steklenice coca-cole dobite za 5 centov, producenta pa stane samo 1 cent, medtem ko za 4 centi trošijo za reklamo,

NIHALNE URE, KI SO NATANČNE DO STOTINKE SEKUNDE NA DAN

KAKO «DELUJE» GREENWICHSKI ČAS?

Zvezdarno so ustanovili leta 1675 - Denarne težave pri gradnji - Ko je bila zvezdarna dobro izpopolnjena in vpeljana, si jo je prilačila admiraliteta - Greenwich je bila nekoč vas, zdaj je del Londona - Sonce je najbolj oddaljeno od Zemlje 149.677.046 kilometrov

Tudi tistemu, ki se ne zanima prav posebno za zvezdoslovje, je dobro znano ime londonskega predmestja Greenwich, kajti greenwickski čas je osnova dnevnega časa vsega sveta. Kdor pride slučajno v bližino zvezdarne ob eni uri popoldne, lahko vidi, kako «deluje» greenwickski čas. Pet minut pred eno se temnoreda krogla v premeru poldruga metra, pokaže sredi droga; dve minuti pred eno se dvigne na vrh droga, točno ob eni pa pada na dno droga.

Zanimanje za ta vsakodnevni dogodek je zdaj predvsem še samo zgodovinsko, kajti točni čas dajejo zdaj večkrat na dan znaki Britanske radijske družbe. Prej pa je bilo to nadvse važna stvar, ker so lahko s tem ladje, ki so plule po Temzi navzdol in so bile namenjene proti vsem stranem sveta, izračunale svoje kronometre in na podlagi njih določale med svojim potovanjem zemljepisno dolžino.

Ta ceremonija s »časovno kroglo« se je vršila prvič leta 1833, observatorij je pa ustanovil leta 1675 kralj Karl II v pomoč pomorščakom, zlasti pa še za proučevanje ta krat se neresenega problema ugotavljanja zemljepisne dolžine na morju. Ko so poročali kralju Karlu, da so razpredelice luninih sprememb in atlas o položaju zvezd, nepremičnic samo približni, je odstopil del svojega parka v Greenwichu za gradnjo zvezdarne, kjer naj bi prvi kraljevski astronom Velike Britanije John Flamsteed, napravil nova in točnejša opazovanja.

Denarne težave so resno ovirale Flamsteedovo nalogo; stavbne stroške za poslopje, za katerega je napravil načrte sir Christopher Wren, so krili s prodajo smodnika, desetisoče opazovanj, ki jih je napravil, je pa večinoma plačal astronom iz lastnega žepa.

Njegov naslednik Edmund Halley je naletel pri svojem delu na resne težave, ker je Flamsteedova »dova« odnesla — seveda po vsej pravici — iz zvezdarne vse instrumente, ki jih je kupil njen muzej. Vendar je »Board of Ordnance« omogočil s svojim darom, da je Halley lahko odkupil najvažnejše instrumente in tako nadaljeval svoja opazovanja. Naslednji kraljevski zvezdoved, James Bradley, ki jih je odkril zakone atomoferičnega loma zarkov in katerega opazovanja so bila mnogo bolj natančna kot opazovanja njegovih prednikov, je lahko deloma kril svoje izdatke iz izkupička za prodani rabljeni ladijski material.

Kljub vsem tem težavam je bilo opravljenih lepo število točnih astronomskih opazovanj in zvezdarne je za dobila mednarodno sloves. Leta 1818 je prevzela nadzorstvo od »Boarda of Ordnance« admiraliteta in observatorij je prevzel trdo nalog pregledovanja in preskušanja vseh pomorskih časomerov.

Pod Georgom Airyjem, kraljevim astronomom od 1835 do 1881, je zvezdarna še bolj zaslovela. Leta 1851 je začel uporabljati novo sestavo pripravo, s katero so napravili več kot pol milijona opazovanj; izumil je način uporabljanja magnetičnih kompasov na ladjah, ki so zgradene iz kovin, ki so ga kmalu začeli splošno uporabljati; izdelal je nove utežne in merilne enote, s katerimi je nadomestil enote, ki jih je uničil požar parlamenta; z iznajdbo telefona je uvedel signaliziranje časa železnici, kam, pošti in drugim važnim državnim ustanovam; začel je z novo važno serijo opazovanj planetov. Greenwickski čas — ki so ga ljudje dolgo časa poznali kot železniki čas — je postal leta 1880 začetni čas Velike Britanije; štiri leta pozneje so na mednarodni konferenci sprejeli greenwickski meridian (pol-dnevnik) kot osnovo za določanje časa po vsem svetu.

Z magnetičnimi registracijami, ki so zdaj važen del dela zvezdarne, so začeli le-

Ena novih stavb britanske zvezdarne, ki so jo preselili iz Greenwicha zaradi motenj, ki jih je povzročal dim in razsvetljava

Ena novih stavb britanske zvezdarne, ki so jo preselili iz Greenwicha zaradi motenj, ki jih je povzročal dim in razsvetljava

KAM VRŽEJO AMERIČANI DVE MILIJARDI DOLARJEV NA LETO

DESET MINUT ČASA STANE 10.000 DOLARJEV

Steklenica coca-cole stane proizvajalca 1 cent, rek'ama pa ga stane 4 cente - Vloga radia in televizije v reklamah - Ervin Kisch je rekel: „Odrasla Amerika se je vrnila k gumijastemu celju“

Najstarejša znana reklama datira še iz starega Rima, ko je neki razlagalec sanj z dvema v steno vklesanimi reliefoma poročal mimoidajočim svoje umetnine. Naj to drži ali ne, dejansko se je reklama blaga na veliko razmahnila šele v kapitalizmu, posebno pa v državi z najmočnejšo proizvodnjo in trgovino na svetu — v ZDA. Njihova industrijska, trgovska, gostinska, transportna, finančna podjetja in druge ustanove potrebujejo letno samo za reklamo okoli 2 milijardi dolarjev. Leta 1920 so ameriške poslovne ljudje porabili za reklamo 1 milijardo 300 milijonov dolarjev. V nesuljeni konkurenčni borbi tisočev in tisočev velikih in malih producentov ter trgovcev, predstavlja uspešna reklama ali publicity, kot ji pravijo Američani, pogoj dobrega businessa. Zato je razumljivo, da so Američani vključili v svojo službo »klume« najmodernejše tehnične pridobitve in nič čudnega ni, da na primer na novinarskih visokih solah v ZDA študira samo reklamno vedo več tisočev študentov. V ZDA na letu na vsakem koraku na reklamo, ki nas neusmiljeno bode v oči, v New Yorku pravi tako kot n. pr. v majhnem mestu New Mexico. Brez reklame si sodobne Amerike

ne moremo zamišljati. Postala je sestavni del ameriškega življenja.

Zvečer in ponoči jemlje vid na ulicah ameriških mest eno samo utripajoče morje razklopih svetlobnih reklamnih napisov. Na tisoče razklopi, kilometri pisanih čevl neonske razsvetljave, fantastični žarometi nas brez prestanka prapricujejo in nam ponujajo nešteto vseh mogućih stvari od zvečnice gume do najmodernejših televizij. Radijske, v vabijo v kinematograf bare, hotele, žarometne salone itd. Z žarometi pričarajo na nebo besede, ki opozarjajo s kakšnim milom se moramo umivati, dima in pa nam letala z dimnimi napisi v zraku priporočajo to ali ono brezalkoholno pijačo, ki je enajboljša na svetu. Razkošne izložbe, kioski, reklamni napisi na pročeljih nebotičnikov, na strehah na ograjah, reklamne deske ob avtostradah in železniških progah, reklame v vlakih, avtobusih itd., vse to nas bučno hrupno opozarja in nam nudi vse, kar meče na tržišče ogromna produkcijska mašina ZDA. Egon Erwin Kisch je duhovito pripomnil: «Cloveštvo je bil vsiljen nov nagon... Odrasla Amerika se je vrnila k gumijastemu celju».

Pravijo, da je časopis trgov-

Welles je priporočal ure. V Ameriki pa ne ponujajo samo whiskeyja, čevljev, benecina, frižiderov itd. ampak tudi — vero. Posamezne cerkvene organizacije in verske sekte (teh je v ZDA okoli 180) prav vsiljivo reklamirajo vsaka svojega boga in kričavo zagotavljajo zvečanje na onem svetu, kar pa je bolj užge — poslovi uspeh na tem svetu! Posamezne sekte, kot so na primer Betlehemskaja cerkev, Kristusova legimljenja itd. privabljajo ljudi v »kbože hrame« tudi z obredi, ki so za evropske pojme nemogoči, in dostikrat zelo podobni krščanskim sporedom. V cerkvah prirejajo tudi čakanke, ples, filmske predstave itd., kajti tudi za boga je treba delati reklamo.

Kako iznajdljivi, pa tudi neokusni so lahko Američani v oglaševanju nam kažeta naslednja primera:

Po ulicah Bostona se je pomikal mrtvaški sprevod. Sprejaj ga godba na pihala igrala najbolj žalostne marše... V odprtem avtomobilu je žena v črni pridušeno obleki. Nenadoma se je sprevod ustavil. Žena v črni je glasno zaklicala: «Jočem ob smrtni svojega moža, ki ga sedaj pokopljemo. Še bolj pa jo-čem zato, ker nisem bila tako pametna, da bi ga zavarovala pri »Hawkins Life Insurance Company«, ki vas varuje pod najboljšimi pogoji».

Na chiških ulicah smo lahko pričali sledenemu ali podobnim prizorom: Nekdo izmed mimoidajočih nenadoma skoči na elegantni Buick in odda nekaj streliv iz revolverja na možkega ki sedi v avtomobilu. Avto se ustavi in avtomobila zakliče množici, ki se je zbrala: «Zajem detektiv Thompson». Z nekaj mesecev sem lovil tega nevarnega gangsterja. Šele danes sem uspel zahvaljujoč svojem revolverju marke »X« ubiti gangsterja v avtomobilu se nenadoma dvigne in glasno pojasni množici: «Ni me zadel, toda predajam se zato, ker je oboje z revolverjem marke »X«, ki je res najboljše na svetu!».

Dejansko hočejo v Ameriki na vse moguče načine ljudi prisiliti, da se ne odločijo za predenitni in pritenitni, da bi prodali vse, kar se prodaja.

Reklame ne plačujejo tisti, ki zanjo trošijo milijone, ampak kupci sami. Primer: steklenice coca-cole dobite za 5 centov, producenta pa stane samo 1 cent, medtem ko za 4 centi trošijo za reklamo,

Obleke iz lesa

V bližini Ulcinja, v vasi Bratica, katere prebivalci so znani po svojih pisanih narodnih nošah, teče vaščanec dolge bele trajce in rutice iz brnistre. Brnistra raste ob Jadranskem morju, zlasti dobro pa uspeva v Crnogorskem Primorju. Za rastlina ima zelenila iglasta stebila, na katerih cveto rumeni cvetovi. Brnistro sekajo potem, ko je odcvetela, in jo namakajo nekaj mesecev v morju. Slednja morska voda načne stebela, ki razpadajo v stotine tenkih vlaken. Potem ženske roke opravijo nadaljnje delo in pripravljajo kot sneg bež platno.

Š A H

NARODNINA: Cena: A mesečno 350, četvrtletna 900, polletna 1700, cejoletna 3200 lir, Fed. ljud. repub. Jugoslavija: Izvod 10, mesečno 210 din.
 Poštni tečaj račun za SPO Zvezu Založništvo tržarskega tiska Trst 11.5374 - za FLRJ: Agencija demokratskega inozem. tiska, Drž. založba Slove-
 nija, Ljubljana, Stritarjeva 3-1, tel. 21-928, tečaj, račun pri Narodni banki v Ljubljani 606 - t. 892 - Izdaja Založništvo tržarskega tiska D. ZOZ - Trst